

12. květen – Mezinárodní den ošetřovatelek

12. květen byl vyhlášen Mezinárodním dnem ošetřovatelek. V tento den se narodila Florence Nightingaleová, předchůdkyně moderního ošetřovatelství, zakladatelka první ošetřovatelské školy v roce 1860 v St. Thomas Hospital v Londýně.

Motto

„Investujte do ošetřovatelství a respektujte práva k zajištění globálního zdraví.“

Hashtag: #IND2022 (International Nurse Day)

Sestry tvoří více než polovinu všech světových zdravotnických pracovníků a poskytují životně důležité služby v celém zdravotnickém systému. Historicky, stejně jako dnes, jsou sestry v popředí boje proti epidemiím a pandemiím, které ohrožují zdraví na celém světě. Po celém světě prokazují svůj soucit, statečnost a odvahu, když reagují na pandemii COVID-19. Nikdy předtím nebyla hodnota ošetřovatelství jasněji prokázána.¹

Co je ošetřovatelství

Ošetřovatelství se vyvinulo v samostatnou vědeckou disciplínu zaměřenou na aktivní vyhledávání a uspokojování biologických, psychických a sociálních potřeb nemocného a zdravého člověka v péči o jeho zdraví.

V různých fázích nemoci je ošetřovatelství zaměřeno zejména na udržení a podporu zdraví, navrácení zdraví a rozvoj soběstačnosti, zmírňování utrpení nevléčitelně nemocného člověka a zajištění klidného umírání a smrti.

www.pixnio.com/free-images/science/medical-science/man-was-facilitating-the-procedure-by-lifting-up-his-sleeve-while-the-nurse-administered-the-vaccine.jpg

Vývoj ošetřovatelství

Ošetřovatelství, stejně jako medicína, filozofie atd., bylo a je ovlivňováno náboženskými, kulturními, sociálními, ekonomickými i politickými faktory. Zejména válečná období a vědecké objevy v oblasti medicíny (anatomické poznatky, využití rentgenu, nové léky, antibiotika...) měly na vývoj společnosti, léčení i ošetřování značný vliv.

Z hlediska vývoje ošetřovatelství lze rozlišit několik linií péče o nemocné. V nejstarším období šlo o laickou péči, ve kterém si jí lidé poskytovali sami. Péči mohli také poskytovat rodinní příslušníci či lidoví léčitelé a porodní báby.

Později se v souvislosti s křesťanstvím vyvinula charitativní péče. Byla poskytována jedincům, kteří si své potřeby nemohli zajistit sami. Byli to chudí, nemocní, sirotci, tělesně postižení, mentálně postižení. Tato péče byla, a i nyní je poskytována převážně církevními organizacemi.

Péče charitativní se postupně transformovala v organizovanou léčebnou péči. Lze ji datovat od konce 19. století, kdy již dochází k biomedicínskému vývoji a péče poskytovaná lidem začíná mít skutečně léčebný a racionální ráz na vědeckém základě.

¹ www.who.int/news/item/07-04-2020-who-and-partners-call-for-urgent-investment-in-nurses

Vyvíjelo se i vzdělávání zdravotních sester, v současné době tak mohou dosáhnout vysokoškolského vzdělání.²

Ošetřovatelství ve světě

Podle Zprávy Světové zdravotnické organizace (WHO) ve spolupráci s Mezinárodní radou sester (ICN) a Nursing Now je dnes na celém světě necelých 28 milionů sester. Mezi lety 2013 a 2018 se jejich počet zvýšil o 4,7 milionu. Více než 80 procent sester ve světě pracuje v zemích, které jsou domovem poloviny světové populace. Stále proto přetrvává celosvětový nedostatek zdravotnického personálu – 5,9 milionu pracovníků – především v zemích Afriky, jihovýchodní Asie, východního Středomoří a také v některých částech Latinské Ameriky.

Ve Zlíně, dne 11. 5. 2022
Zpracoval Ing. Josef Duchoň, Ph.D.

Zdroje:

pulsmedycyny.pl/12-maja-miedzynarodowy-dzien-pielegniarki-i-poloznej-894061
www.wikiskripta.eu/w/D%C4%9Bjiny_o%C5%A1et%C5%99ovatelstv%C3%AD/19._stolet%C3%AD
www.who.int/news/item/07-04-2020-who-and-partners-call-for-urgent-investment-in-nurses
olomouc.rozhlas.cz/zdravotni-sestra-neni-jen-povolani-je-poslani-8139285
www.mzcr.cz/wp-content/uploads/wepub/3648/9308/V%C4%9Bstn%C3%ADk%209-2004.zip
www.pixnio.com/free-images/science/medical-science/man-was-facilitating-the-procedure-by-lifting-up-his-sleeve-while-the-nurse-administered-the-vaccine.jpg

² Například obor „Všeobecná sestra“, který patří mezi nelékařské obory na vysokých školách, viz www.mzcr.cz/prehled-souhlasnych-stanovisek-vs/